

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Rusaliile - Pogorârea Sfântului Duh

Evanghelia duminicii (Ioan VII, 37-53; VIII,12)

VII

37. Iar în ziua cea din urmă - ziua cea mare a sărbătorii - Iisus a stat între ei și a strigat, zicând: Dacă însetează cineva, să vină la Mine și să bea.

38. Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: râuri de apă vie vor curge din pântecul lui.

39. Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe Care aveau să-L primească acei ce cred în El. Căci încă nu era (dat) Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit.

40. Deci din mulțime, auzind cuvintele acestea, ziceau: Cu adevărat, Acesta este Proorocul.

41. Iar alții ziceau: Nu cumva din Galileea va să vină Hristos ?

42. N-a zis, oare, Scriptura că Hristos va să vină din sămânța lui David și din Betleem, cetatea lui David ?

43. Și s-a făcut dezbinare în mulțime pentru El.

44. Și unii dintre ei voiau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mâinile pe El.

45. Deci slugile au venit la arhierii și la farisei și le-au zis aceia: De ce nu L-ați adus ?

46. Slugile au răspuns: Niciodată n-a vorbit un om așa cum vorbește Acest Om.

47. Și le-au răspuns deci fariseii: Nu cumva ați fost și voi amăgiți ?

48. Nu cumva a crezut în El cineva dintre căpetenii sau dintre farisei ?

49. Dar mulțimea aceasta, care nu cunoaște Legea, este blestemată !

50. A zis către ei Nicodim, cel ce venise mai înainte la El, noaptea, fiind unul dintre ei:

51. Nu cumva Legea noastră judecă pe om, dacă nu-l ascultă mai întâi și nu știe ce a făcut ?

52. Ei au răspuns și i-au zis: Nu cumva și tu ești din Galileea ? Cercetează și vezi că din Galileea nu s-a ridicat prooroc.

53. Și s-a dus fiecare la casa sa.

VIII

12. Deci iarăși le-a vorbit Iisus zicând: Eu sunt lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.

Veniți toți credincioșii să preaslăvim Pogorârea Sfântului Duh, Cel ce din sânurile Tatălui a purces asupra Apostolilor, acoperind ca și cu niște ape pământul de cunoștința lui Dumnezeu și învrednicind de harul cel de-viață-făcător al înfierii și de slava cea de sus pe cei ce aleargă la El întru curăție, sfințind și îndumnezeind pe cei ce strigă: Vino, Mângâietorule, Duhule Sfinte și Te sălășluiește întru noi !

Condac - Acatistul Sfântului Duh

Pogorârea Sfântului Duh – icoană realizată de Elena Merticariu

Luni: **Sfânta Treime**

În ziua de Rusalii, după Sfânta Liturghie, se oficiază "Slujba plecării genunchilor", adică Vecernia Rusaliilor cu rugăciuni speciale, la sfârșitul căreia creștinii primesc ramuri de tei binecuvântat, pe care nu le pun la icoane, ca la Florii, ci le prind la ușă sau la poartă, ca semn al prezenței Duhului Sfânt.

Icoană realizată și donată de Miruna Nicolaev

Duhul Sfânt, Cincizecimea și Biserica

Înainte de a Se urca la cer, Hristos le-a poruncit ucenicilor ca, după Înălțarea Sa, aceștia să se întoarcă la Ierusalim și să aștepte acolo până ce vor fi înveșmântați cu putere din cer. Așadar, El le-a făgăduit ucenicilor că vor lua Duh Sfânt, despre Care a vorbit în timpul vieții Sale.

Făgăduința lui Hristos s-a împlinit la cincizeci de zile după Paște și la zece zile după Înălțarea Sa la ceruri. Atunci, Biserica prăznuiește Cincizecimea, prin care este cinstită Sfânta Treime, după care, în ziua următoare, este sărbătorit și slăvit Duhul Sfânt. Prin urmare, praznicul Cincizecimii este o sărbătoare a Sfintei Treimi.

Sărbătoarea Cincizecimii a fost inclusă între cele douăsprezece mari praznice împărătești ale Bisericii pentru că este ultima sărbătoare a sfintei iconomii (a planului divin de mântuire a umanității – n.r.). Întruparea lui Hristos a avut drept scop biruința asupra morții și venirea lui Hristos în inimile oamenilor de altfel, se cunoaște faptul că scopul vieții bisericești și duhovnicești este de a ne face mădular ale Trupului lui Hristos și de a lua Duh Sfânt. Acestea două sunt indisolubil legate între ele.

Cuviosul imnograf spune că Cincizecimea este ultima sărbătoare din cele care se referă la reînnoirea omului: „Praznicul cel după praznice și cel mai din urmă să-l prăznuim noi, credincioșii, în chip luminat; aceasta este Cincizecimea, plinirea făgăduinței și a sorocului”. Astfel, dacă Bunavestire a Maicii Domnului este începutul sfintei iconomii și al întrupării Cuvântului, ziua Cincizecimii este punctul final, pentru că atunci omul s-a făcut prin Duhul Sfânt mădular al Trupului înviat al lui Hristos.

Prin puterea și prin energia Duhului Sfânt, firea omenească a revenit la starea de la începuturile ei, pentru că a dobândit harul proorocirii, așa cum avea Adam în Rai (Sfântul Nicodim Aghioritul). Cu adevărat, văzând viața lui Adam din Rai de dinainte de cădere, ne dăm seama că el avea gând curat și că profetea. Dumnezeu a făcut-o pe Eva din coasta lui Adam pe când el dormea însă atunci când s-a trezit din somn și a văzut-o pe Eva, Adam s-a luminat prin puterea Duhului Sfânt și a cunoscut că ea s-a născut din trupul său: „*Iată, aceasta-i os din oasele mele și carne din carnea mea*” (Facerea 2, 23).

Aceasta înseamnă că toți cei care primesc Duh Sfânt și sunt membri ai Bisericii nu numai să sunt readuși la starea anterioară, în care se găsea Adam, dar urcă și mai sus, pentru că se unesc cu Hristos. Așa cum vedem din viețile sfinților, cel care are Duh Sfânt se face prooroc, adică dobândește har de profet, văzând și trăind împărăția lui Dumnezeu și cunoscând tainele lui Hristos. Prin puterea și prin harul Duhului Sfânt, darul de a prooroci devine starea firească a omului. Rugăciunea minții este o dovadă a acestui har și a lucrării Sfântului Duh.

Cincizecimea este ultima sărbătoare a sfintei iconomii. Pentru ca neamul omenesc să se mântuiască, să

reajungă în starea anterioară și să urce chiar mai sus, acolo unde nu a reușit să ajungă Adam, Dumnezeu L-a trimis în lume pe iubitul Său Fiu, Cel Unul Născut. Hristos L-a slăvit pe Tatăl și I-a dezvăluit existența, iar mai apoi, L-a trimis prin Fiul pe Duhul Sfânt, Care purcede din Tatăl și este transmis prin Fiul. Duhul Sfânt îi face pe oamnei mădular ale Trupului lui Hristos și îi luminează pentru ca astfel să Îi poată cunoaște pe Tatăl și pe Fiul.

Prin urmare, deoarece Tatăl este Cel care Îi trimite pe Fiul și pe Duhul Sfânt, ordinea sfintei iconomii și a mântuirii neamului omenesc este: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. În ceea ce privește îndumnezeirea omului, ordinea urmată este exact inversă, adică de la Duhul Sfânt, omul urcă la Fiul și, prin Fiul, Îl cunoaște pe Tatăl.

Descriind drumul omului către teognosie (cunoașterea de Dumnezeu), Sfântul Vasile cel Mare spune că, atunci când primim darurile Duhului Sfânt, Îl întâlnim mai întâi pe Cel care este trimis, adică pe Duhul Sfânt, mai apoi Îl cunoaștem pe Cel care trimite, adică pe Fiul și, în continuare, ne înălțăm dorirea la Cel care este izvorul și cauza tuturor bunătăților, adică la Tatăl.

Această învățătură este întâlnită la mulți Părinți ai Bisericii. Amintim în acest sens teologia Sfântului Simeon Noul Teolog, care spune că, dacă Hristos este poarta, Duhul Sfânt este cheia porții prin care intrăm în casa Tatălui.

Din această perspectivă, deosebit de grăitoare este următoarea rugăciune adresată Duhului Sfânt: „*Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, Care pretutindenea ești și toate le îplinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi și ne curățește pe noi de toată întinăciunea și mântuiește, Bunule, sufletele noastre*”.

Această rugăciune exprimă ordinea cunoașterii lui Dumnezeu pe care am amintit-o mai sus. Prin Duhul Sfânt, inima omului se curăță pentru ca, astfel, să-L cunoască pe Hristos și să urce la Tatăl.

Fără îndoială, așa cum am mai spus și cu alte ocazii, lucrarea Dumnezeului Treimic este unică, dar aceasta nu înseamnă că Persoanele sunt desființate, deoarece harul sfânt lucrează prin Persoane. Acest lucru se observă și în timpul Sfintei Liturghii. Întreaga rugăciune a jertfei este adresată Tatălui pentru ca Acesta să Îl trimită pe Duhul Sfânt, Care va transforma pâinea și vinul în Trupul și în Sângele lui Hristos. Cu adevărat, Duhul Sfânt transformă darurile în Trupul și Sângele lui Hristos, iar noi ne împărtășim cu Cinstitele Taine și devenim sălaș al Dumnezeului Treimic.

Sfinții Părinți învață că, deși Duhul Sfânt lucrează asupra tuturor oamenilor și în întreaga zidire, oamenii sunt părtași ei energiilor dumnezeiești în funcție de receptibilitatea fiecăruia în parte. Pentru ca omul să primească multele daruri ale Sfântului Duh, trebuie ca el să aibă un organ receptor corespunzător.

Referindu-se la această temă, Sfântul Maxim Mărturisitorul spune că sfinții nu au dobândit diferitele harisme pe care le au prin puterea lor firească, ci prin puterea sfântă. Cu alte cuvinte, toate harismele sunt de la

Duhul Sfânt și sunt dăruite în funcție de capacitatea omului de a le primi. Sfinții nu primesc darul înțelepciunii fără să existe în ei gândul care să poată primi această înțelepciune, nici cunoștință fără ca, în mintea lor, să se afle puterea rațiunii, nici credință fără aplecarea minții și a rațiunii către ceea ce va fi, și nici harul vindecării fără iubirea firească de oameni. Aceasta înseamnă că sfinții primesc darul teologiei, al conștiinței și al vindecării numai dacă, în interiorul lor, există un organ care să fie capabil să le recepteze.

La sfârșitul tâlcuirii canoanelor Cincezecimii, Sfântul Nicodim Aghioritul spune că și noi trebuie să dobândim Duh Sfânt în inima noastră, în chip simțit. Folosind exemplul Apostolilor care, supunându-se poruncii lui Hristos, s-au întors la Ierusalim și au stat acolo fără încetare, până când au primit Duh Sfânt, el spune că aceasta este modalitatea prin care putem să ne facem părtași ai lucrării Duhului Sfânt. Va trebui, așadar, să ne îndepărtăm de toate lucrurile lumești, iar atunci când gândul nostru se va întoarce în inimă, ca într-un templu, să ne rugăm încontinuu, după cuvântul „rugați-vă neîncetat” al Sfântului Apostol Pavel (I Tesaloniceni 5, 17).

Sfântul Diadoh al Foticeei învață că, prin sfântul Botez, am luat în inima noastră Duh Sfânt și ne-am făcut mădulare ale Trupului lui Hristos. Însă din pricina patimilor, chiar dacă nu s-a pierdut în întregime, acest har a fost înăbușit. De aceea, este nevoie să scoatem afară cenușa patimilor și să punem înăuntru, ca lemne de foc, lucrarea poruncilor.

Cu adevărat, atunci când omul se face vas primitor, în inima sa se aprinde focul harului, prin lucrarea Duhului Sfânt. Sfântul Vasile cel Mare afirmă că „în inima reînviată” are loc o adevărată „aprindere a Duhului”. El mai spune că focul care luminează inimile și distruge spinii și buruienile este același foc care a lucrat și asupra Apostolilor și i-a făcut să vorbească cu limbi de foc, sau care l-a umplut de strălucire pe Apostolul Pavel și a încălzit inimile lui Cleopa și ale celor asemenea cu ei. Acest foc este izgonitor al demonilor, dar și putere de înviere, energie a nemuririi, iluminarea sufletelor sfinte și unirea puterilor raționale.

Prin urmare, Cincizecimea a avut loc în istorie o singură dată, dar în viața sfinților, ea are loc în mod repetat. Atunci când oamenii îndumnezeiți ajung la un anumit stadiu al vieții duhovnicești, ei participă la Cincizecime și se fac apostoli ai lui Iisus Hristos. Cincizecimea este punctul culminant al slăvirii lui Dumnezeu și al îndumnezeirii. Fiecare om poate merge pe drumul urmat de Apostoli, pentru că fiecare dintre noi se poate învrednici de aceeași vedere de Dumnezeu și de împărtășirea din harul Cincizecimii.

Arhim. Hierotheos Vlachos, *Predici la marile sărbători*, Editura Egumenița, Galați, 2004

„Tot războiul ce se aprinde între noi și demonii necurați nu se poartă pentru altceva decât pentru rugăciunea duhovnicească (în duh și adevăr - Ioan 4,23)”

Evaarie Ponticul

Vineri: Sânzienile – nașterea Botezătorului

Sfântul Ioan Botezătorul, Înaintemergătorul și Botezătorul Mântuitorului nostru Iisus Hristos, încheie lungul șir al profeților Vechiului Testament.

Puterea lui Dumnezeu a fost arătată încă o dată prin cele două minuni pe care Le-a înfăptuit: întâi nașterea lui Ioan, mama lui fiind stearpă și înaintată în vârstă, apoi nașterea Mântuitorului din Sfânta Fecioară Maria.

Dumnezeu s-a îndurat de rugăciunile Elisabetei și a soțului său, preotul Zaharia, și le-a dăruit un prunc minunat, a cărui naștere a fost vestită de Arhanghelul Gavriil, cel ce a binevestit-o și pe Sfânta Fecioară.

În timpul unei slujbe a coborât Gavriil să-i aducă lui Zaharia vestea cea bună, că va avea un copil căruia să-i dea numele Ioan, însă acesta nu a crezut. Atunci s-a împlinit voia lui Dumnezeu, de a rămâne Zaharia mut, până când cele spuse de Arhanghel se vor înfăptui. La opt zile după naștere, la tăierea împrejur, Elisabeta (soție de prooroc, născătoare de prooroc, având ea însăși darul proorocesc), a refuzat ca pruncul să ia numele tatălui său, punându-i numele Ioan (deși nu avea în familie nici o rudă cu acest nume). Atunci Zaharia a cerut o tăbliță pe care a scris: „*Ioan este numele lui*” (Luca 1, 63). Din acel moment a putut vorbi din nou și-L slăvea și-I mulțumea lui Dumnezeu pentru darul făcut.

Creștinătatea îl cinstește pe Sfântul Ioan, „Îngerul Pustiei”, ca pe cel ce-a deschis calea Domnului și a mers mai înainte la iad, ca să binevestească învierea. El L-a botezat pe Iisus la râul Iordan și a avut ca ucenici pe Andrei și Ioan, viitori apostoli. Iar o dată cu ei sunt cinstiți și fericiții săi părinți, care au împlinit toată dreptatea Legii celei Vechi, din care Legea cea nouă a crescut ca o plinire dumnezeiască și ca o arună a Ierusalimului ceresc.

Sărbătoarea Nașterii Sfântului Ioan Botezătorul este cunoscută în popor și sub numele de *Sânziene* sau *Drăgaica*. Denumirea sărbătorii pleacă de la credința poporului potrivit căreia aceste flori galben-aurii sau albe înfloresc în noaptea de 23 spre 24 iunie, marcând toiuul verii, solstițiul de vară. Sânzienile capătă astfel valoare de simbol calendaristic. Se crede, de asemenea, că pentru a fi de leac, florile culese în preajma acestei zile, mai ales sânzienele, trebuie sfințite, de aceea credincioșii le aduc la biserică, așezându-le de obicei pe iconostasul mic, lângă icoana sărbătorii.

Georgiana Diaconescu

Sfinți Români (5)

În ziua de 24 iunie, în calendarul creștin ortodox, este prăznuit și *Sfântul Niceta de Remesiana*. Acesta era originar din Dacia Mediteraneeă, Remesiana fiind pământul său natal. Deși este daco-roman la origine, se presupune că acest Sfânt Ierarh și-a petrecut prima parte a vieții în Apus, deoarece folosirea unei exprimări alese, precum și întrebuițarea unor izvoare de limba latină în scrierile sale, ne îndreptătesc să afirmăm acest lucru. Cu toate că a scris doar în limba latină, Sfântul Niceta cunoștea și greaca, cetatea Remesiana fiind într-un ținut unde limba greacă își disputa întâietatea cu limba latină; în calitate de ierarh al acestei cetăți, precum și datorită activității sale misionare, Sfântul Niceta era îndatorat să cunoască ambele limbi. Sfântul Niceta de Remesiana este cunoscut și pentru calitățile sale de protopsalt, printre imnurile bisericești compuse de el, importantă fiind și cunoscuta cântare *Pe Tine, Dumnezeule, Te laudăm* sau pe scurt, *Te-Deum*. Numele Sfântului este legat de istoria Bisericii noastre strămoșești, îndeosebi pentru contribuția sa la răspândirea creștinismului pe teritoriul de formare al poporului român. De asemenea, prin scrierile sale întocmite în limba latină, care au apărut și în traducere românească, s-a îmbogățit patrimoniul spiritual al teologiei ortodoxe românești.

El este, așadar, o personalitate remarcabilă a Bisericii Ortodoxe printr-o rodnică lucrare misionară, prin viața sa plină de sfințenie, prin scrierile sale și prin învățătura cea dreaptă pe care a predicat-o cu zel apostolic multor neamuri. Între acestea au fost și strămoșii noștri daco-romani.

Numele de Niceta își are obârșia în limba greacă și înseamnă „învingător”. Într-adevăr, prin lucrarea practică și prin opera teologică pe care a compus-o, viața acestui episcop poate fi încununată și pomenită cu laude ca o mare biruință spirituală.

După *Sfinți Români și apărători ai legii strămoșești*, Editura Institutului Biblic și de misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Paroh: Pr. Mihai Mărgineanu
Preot II: Pr. Viorel Mihalache
Secretar redacție: Vasilica Onofrei

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank.

către Preasfânta Treime

Preasfântă Treime, Stăpânie de o ființă, pricinuitoare a tot binele; ce vom răsplăti Ție pentru toate câte ne-ai dat nouă, păcătoșilor și nevrednicilor, pe care mai înainte de a ne naște noi în lume le-ai rânduit, și pentru toate cele ce ne dai fiecăruia din noi în toate zilele și pentru cele ce ai gătit nouă tuturor în veacul cel viitor ? Deci se cuvenea pentru atâtea binefaceri și îndurări, să mulțumim Ție nu numai cu cuvintele, ci mai ales cu faptele, păzind și împlinind poruncile Tale; iar noi, cu patimile noastre și cu obiceiurile cele rele în nenumărate păcate și fărădelegi ne-am aruncat. Pentru aceasta, ca cei ce suntem necurați și întinați, nu numai că nu îndrăznim a ne arăta înaintea preasfintei feței Tale celei întreit strălucitoare, ci nici preasfânt numele Tău a-l chema, de nu ai fi binevoit Însăși Tu spre a noastră mângâiere a ne vesti nouă: că pe cei drepti și curați iubești, iar pe păcătoșii care se pocăiesc îi miluiești și cu milostivire îi primești. Deci, caută, o, Dumnezeiască Treime, din înălțimea sfintei slavei Tale asupra noastră, a mult păcătoșilor; și bunăvoința noastră, în loc de fapte bune o primește, și ne dă nouă duhul pocăinței celei adevărate; ca, urând tot păcatul, întru cuvioșie și dreptate până la sfârșitul vieții noastre să petrecem, făcând voia Ta cea sfântă și slăvind cu cuget curat și cu fapte bune preadulcele și preaîncuviințat numele Tău. Amin.

(*Acatistier*, Editura Biserica Ortodoxă Alexandria)

Cronică parohială

„Doresc să fiu creștin ca și soția mea, pentru că în țara mea am buni prieteni creștini” – cu aceste cuvinte s-a adresat preotului paroh domnul Tada Norihisa din orașul Nagasaki – Japonia. A urmat convenita cercetare și catehizare, Norihisa arătând un viu interes. Luase mai de mult hotărârea de a-și întemeia o familie creștină, iar botezul era doar primul pas în această direcție. A rânduit Bunul Dumnezeu ca această dorință să i se poată realiza. La botezul care a avut loc joi 16 iunie și-a ales și un nume creștin: Andrei întru cinstirea „Apostolului românilor”. Sâmbătă 18 iunie, Norihisa-Andrei împreună cu soția sa Mariana au primit Sfânta Taină a Cununiei, asistați de nașii Șoldan Alexandru și Maria, ei înșiși făuritori ai unei frumoase familii. Praznicul Cincizecimii e și ziua întoarcerii spre Japonia. Să le ajute Bunul Dumnezeu să fie o bună familie creștină !

